

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาจัดได้ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งที่รัฐมีหน้าที่ต้องจัดทำ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้เพื่อให้ประชากรของประเทศเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการประกอบอาชีพสร้างรายได้ที่ดีสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตให้ประชากรของประเทศมีการศึกษาที่ดียิ่งเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจได้ตามเป้าหมายของการพัฒนาได้อีกด้วย ทั้งนี้เพราะคนถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ จึงอาจมีวิธีการจัดการได้ในหลายรูปแบบได้แก่ การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน การศึกษานอกระบบเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา เนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันการศึกษากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ (สุภัทรา วุฒิเอื้อ, 2552)

ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศไม่ใช่อยู่อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเท่านั้น แต่อยู่ที่การกระจายผลแห่งความเจริญเติบโตนั้นออกไปสู่ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศให้มากที่สุด รวมถึงแนวความคิด ตลอดจนมาตรการและวิถีปฏิบัติในเรื่องของการกระจายผลการพัฒนานั้นมีปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาเป็นกุญแจสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพ และการเพิ่มรายได้ในที่สุด ดังนั้นหากจะมุ่งหวังให้นโยบายการกระจายรายได้เป็นไปอย่างได้ผลจำเป็นจะต้องมีการกระจายบริการทางการศึกษาและโอกาสในการศึกษาของประชาชนอย่างทั่วถึง

ปัญหาสำคัญของการศึกษาของไทย คือ อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) และปัญหาความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษานั้นมีทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ มีความไม่เท่าเทียมกันเชิงปริมาณที่วัดได้จากสัดส่วนการเข้าเรียนต่อและ โอกาสทางการศึกษา ส่วนความไม่เท่าเทียมกันเชิงคุณภาพนั้นวัดได้จาก สัดส่วนของครูต่อนักเรียน คุณภาพของการเรียนการสอน ความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งยังมีความแตกต่างกันอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบระหว่างสถาบันการศึกษาในกรุงเทพฯ และในเขตเมืองใหญ่ กับในเขตชนบท โดย เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550, หน้า 75) นักวิจัยวิชาการศูนย์ศึกษารุทกกิจและรัฐบาลมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด มีความเห็นว่า ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาผลิตบุคลากรไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอาชีวศึกษา แม้ว่าที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีความพยายามพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เนื่องจากแนวทางหลักของการพัฒนาบุคลากรในระดับนี้ ยังคงมุ่งให้ความสำคัญกับมิติเชิงปริมาณมากกว่าการคำนึงถึงมิติเชิงคุณภาพ และความสามารถในการตอบสนองความต้องการทางด้านกำลังแรงงานที่แท้จริงของประเทศ

จากสถิติการศึกษาต่อในสายสามัญและสายอาชีวศึกษาจาก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ประเทศไทยมีสัดส่วนผู้เรียนต่อในสายอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2553 พบว่า สัดส่วนผู้เรียนที่เรียนจบในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาเทียบกับผู้ที่ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 45:55 เช่นเดียวกับปี พ.ศ. 2554 ที่เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 47:53 และ ปี พ.ศ. 2555 เป็น ร้อยละ 49:51 ส่วนในปี พ.ศ. 2557 ตามนโยบายของรัฐบาลคาดว่าจะอยู่ที่ ร้อยละ 55:45 ใกล้เคียงกับประเทศพัฒนาแล้วที่มีสัดส่วนการศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษามากกว่าสายสามัญมากขึ้น สัดส่วนดังกล่าวข้างต้นผกผันกับสถิติสถานการณ์แรงงานของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ที่ได้ชี้ให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาและสัดส่วนการมีงานทำของกลุ่มคนเหล่านี้ในตลาดแรงงานอย่างชัดเจน ซึ่งเกิดขึ้นต่อเนื่องกันมาเป็นระยะเวลาหลายปี และมีแนวโน้มว่าจะยังคงเกิดขึ้นต่อเนื่องไปอีกในอนาคต เห็นได้จากสถิติล่าสุดในปี พ.ศ. 2551 ที่พบว่า มีนายจ้างและสถานประกอบการได้แจ้งตำแหน่งงานว่างถึง 419,632 อัตรา เป็นตำแหน่งงานว่างที่มีความต้องการผู้จบการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอนุปริญญาร้อยละ 39.04 หรือ 163,834 อัตรา ขณะที่ผู้สมัครงานระดับอาชีวศึกษาและอนุปริญญาทั้งหมด ร้อยละ 18.01 หรือ 91,975 คน ในจำนวนนี้

มีผู้ที่ได้รับการบรรจุให้เข้าทำงานเพียงแค่ร้อยละ 22.01 หรือ 49,941 คน เท่านั้น ซึ่งดีขึ้นเพียงเล็กน้อยจากปี พ.ศ. 2550 ที่มีผู้ที่ได้รับการบรรจุให้เข้าทำงานเพียง 38,714 คน เท่านั้น จากจำนวนผู้สมัครทั้งหมด 88,629 คน ในขณะที่มีตำแหน่งงานว่างในระดับดังกล่าวถึง 156,575 อัตรา สำหรับสาเหตุประการสำคัญที่ทำให้ผู้สมัครส่วนมากไม่ได้รับการบรรจุเข้าทำงาน จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกิดมาจากการขาดความรู้ทักษะและความสามารถที่ตรงกับความต้องการของนายจ้างและสถานประกอบการ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550, หน้า 25)

สถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษาเอกชน เป็นสถาบันทางการศึกษาที่มีความสำคัญในการผลิตบุคลากรที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ การวิจัย การบริการวิชาการแก่ชุมชนและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในยุคโลกาภิวัตน์ เงื่อนไขทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่เปลี่ยนไป มีผลกระทบอย่างมากต่อการบริหารวิทยาลัยเอกชนอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ทำให้สถาบันวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการ เพื่อให้สามารถรักษาความเป็นผู้นำทางวิชาการ และตอบสนองสังคมส่วนรวมได้ และในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้การอาชีวศึกษาเอกชนเป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้น เป็นที่คาดการณ์ว่าในศตวรรษที่ 21 จำนวนผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาเอกชนจะเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจะเผชิญปัญหาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ของจำนวนผู้เข้าศึกษาโดยได้รับการอุดหนุนทางการเงินจากรัฐบาลมิได้เพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วน ที่เหมาะสมในหลายประเทศ การขยายตัวในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนเป็นไปอย่างการขาดการวางแผนที่ดี ก่อให้เกิดให้เกิดความสับสนวุ่นวายภายใน กระทั่งต่อคุณภาพการศึกษา มุ่งแสวงหากำไรเชิงพาณิชย์ ในระดับอาชีวศึกษาเอกชนมากเกินไป ซึ่งทั้งหมดนี้จะมีผลร้ายแรงต่อประเทศที่กำลังพัฒนาและกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสที่สำคัญคือความหมายของคำว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน (มานิต บุญประเสริฐ และคณะ, 2549, หน้า 2)

นอกจากนี้ สถานการณ์ของภาคการศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนปัจจุบันอยู่ในภาวะที่แข่งขันกับความเปลี่ยนแปลงความต้องการทางสังคม นอกจากนี้การเรียนการสอนอาชีวศึกษาในปัจจุบันต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมอยู่เสมอ ดังนั้นหลักสูตรและการสอนยังสามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็วและมีอิสระในการจัดการเรียนการสอนแต่การปรับปรุงหลักสูตรและการสอนถูกควบคุมจากภาครัฐเป็นอย่างมาก การดำเนินการจัดการเรียนการสอนไม่คล่องตัวและไม่รวดเร็วทันกับความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม เช่น อาจไม่สามารถเปิดหลักสูตรที่สถานศึกษาของรัฐไม่จัดให้มีการเรียนการสอน หรือ ถ้าเป็นหลักสูตรประเภทเดียวกันกับที่มีจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของรัฐจะต้องยึดแนวทางของการจัดทำหลักสูตรและการสอนเช่นเดียวกัน ไม่อาจจัดการศึกษาที่แตกต่างกันได้ เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่มีอิสระน้อยในการสร้างหลักสูตรของตนเองขึ้นถึงแม้จะ

มีโอกาสนในการสร้างหลักสูตรการเรียนการสอน (กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์, 2554, หน้า 45) ดังนั้นสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนจึงต้องมีการปรับตัวทั้งในด้านการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้สามารถจัดหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อให้เด็กที่จบการศึกษาสามารถมีงานทำ และมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการที่เป็นผู้จ้างเด็กเข้าไปทำงานเพื่อจะได้สามารถเป็นปัจจัยดึงดูดให้เด็กรุ่นหลังสนใจที่จะเข้ามาศึกษาในโรงเรียนของตน (สุภัทรา วุฒิเอ๋ย, 2552)

วีรวัฒน์ วรรณศิริ และคณะ(2555) มีความเห็นว่า การศึกษาอาชีวศึกษาเป็นแหล่งสำคัญของกำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือและระดับชำนาญการเฉพาะทาง ซึ่งปัจจุบันตลาดแรงงานของประเทศไทยประสบกับความขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพในทุกระดับ ในขณะเดียวกันเยาวชนไทยยังคงนิยมศึกษาในสายสามัญมากกว่าสายอาชีวศึกษา มีการศึกษาเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ แต่ในปัจจุบันยังไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเห็นได้จากสัดส่วนของนักเรียนสายอาชีวศึกษาและสายสามัญสามารถแสดงสัดส่วนจำนวนนักเรียนสายสามัญและสายอาชีวศึกษาโดยจำนวนสัดส่วนสายอาชีวศึกษามีจำนวนลดลง จากร้อยละ 43 ในปี พ.ศ. 2550 เป็นร้อยละ 41 ในปี พ.ศ. 2553

จากการรายงานข้อมูลรายงานการวิจัย “การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทอาชีวศึกษาสามารถแสดงสัดส่วนจำนวนนักเรียนสายสามัญและสายอาชีวศึกษาโดยประเภทโรงเรียน ม.ปลายสายสามัญ จำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2549 จำนวนนักเรียน 973,408 คน ปีการศึกษา 2550 จำนวนนักเรียน 1,037,179 คน ปีการศึกษา 2551 จำนวนนักเรียน 1,077,555 คน ปีการศึกษา 2552 จำนวนนักเรียน 1,101,298 คน ปีการศึกษา 2553 จำนวนนักเรียน 1,053,389 คน และประเภทโรงเรียนอาชีวศึกษา (ภาครัฐ-เอกชน) ปีการศึกษา 2549 จำนวนนักเรียน 774,042 คน ปีการศึกษา 2550 จำนวนนักเรียน 770,044 คน ปีการศึกษา 2551 จำนวนนักเรียน 772,818 คน ปีการศึกษา 2552 จำนวนนักเรียน 749,952 คน ปีการศึกษา 2553 จำนวนนักเรียน 735,330 คน โดยมีอัตราส่วนนักเรียน (สามัญศึกษา: อาชีวศึกษา) ตามปีการศึกษา 2549 จำนวน 57:43 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 57:43 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 58:42 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 60:40 และปีการศึกษา 2553 จำนวน 59:41

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ศึกษาความต้องการกำลังคนเพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ ซึ่งผลจากรายงานการวิจัย พบประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ว่าการผลิตกำลังคนส่วนใหญ่ไม่ได้อ้างอิงด้านความต้องการของประเทศ สถาบันหรือสถานศึกษาต่าง ๆ เลือกผลิตกำลังคนตามขีดความสามารถทางทรัพยากรของ

ตนเอง ทำให้เกิดปัญหาคนว่างงานไปพร้อม ๆ กับปัญหาการขาดแคลนกำลังคน โดยผลการศึกษาจำนวนกำลังคนที่ขาดแคลน พบว่าแรงงานที่ขาดแคลนมากที่สุด คือ แรงงานในด้านการผลิตหรือแรงงานทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 23.55 ของจำนวนแรงงานที่ขาดแคลนทั้งหมด และอาชีพที่ขาดแคลนแรงงานส่วนใหญ่จะอยู่ในสายอาชีพการผลิตและการบริการ โดยโครงสร้างตลาดแรงงานที่เป็นอยู่มีลักษณะแห้วกลาง กล่าวคือ มีการใช้แรงงานที่มีการศึกษาในระดับมัธยมต้นหรือต่ำกว่าสูงมาก รองลงมาคือมัธยมปลาย ส่วนตรงกลางซึ่งเว้นไปอยู่ฐานรากมีการใช้น้อยที่สุดคือ ปวช. และ ปวส. จากนั้นจึงขยับขึ้นไปที่ปริญญาตรีปริญญาโท ผู้ที่เรียนจบสายวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประมาณ 75% จะเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาตรี เนื่องจากต้องการเรียนต่อเพื่อให้ได้เงินเดือนที่สูงขึ้น และมีเพียง 25% เข้าสู่ตลาดแรงงาน จึงทำให้เกิดสภาพความขาดแคลนแรงงานในระดับกลางรุนแรงมาก นอกจากนี้ผู้ที่เรียนในสายวิชาชีพ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แล้วศึกษาต่อระดับปริญญาตรีจำนวนหนึ่ง จำเป็นต้องใช้วุฒิการศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. สมัครงาน เนื่องจากสถานประกอบการบางแห่งไม่ประสงค์จะรับนักศึกษาที่จบระดับปริญญาตรีเข้าทำงาน เพราะต้องจ่ายค่าจ้างในอัตราที่สูงกว่าระดับ ปวช. และ ปวส. นอกจากนี้พบว่านักศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีต้องเข้าเรียนหลักสูตรอาชีวพระยะสั้นเพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพสถานศึกษาในสายสามัญเพิ่มเป้าหมายการรับนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลายมากขึ้น โดยมีเงินอุดหนุนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ทุกสถานศึกษาในสายสามัญต้องเร่งเพิ่มปริมาณผู้เรียนเพื่อให้ได้ค่าใช้จ่ายรายหัวเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบให้มีผู้สมัครเรียนอาชีวศึกษาลดลง ผลการวิเคราะห์การผลิตกำลังแรงงานในระดับพื้นที่ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ปี พ.ศ. 2553 พบว่า ผู้จบการศึกษาในระดับ ปวช. ปวส. และอุดมศึกษา (ป.ตรี/โท) มีจำนวนมากเกินกว่าความต้องการในพื้นที่ จึงเกิดความไม่สอดคล้องกันในการผลิต ส่วนที่ผลิตเกินความต้องการจำเป็นต้องไปหางานนอกพื้นที่ มีเพียงบางจังหวัดเท่านั้นที่มีการผลิตในสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการ (อุปทาน) มากกว่าจำนวนที่ผลิตได้ (อุปสงค์) โดยกลุ่มแรงงานระดับมัธยมหรือต่ำกว่าลงมา มีความต้องการกำลังคนมากกว่าคนที่ผลิตได้ แต่ที่ผลิตเกินกว่าความต้องการคือแรงงานสายช่าง ปวช. และ ปวส. ขึ้นไป ซึ่งมีการใช้น้อยในระดับกลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดที่มีระดับการพัฒนาดำ โดยแสดงจำนวนกำลังแรงงานของประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา ในปี 2553 ซึ่งระดับการศึกษา มัธยมต้น หรือต่ำกว่า มีกำลังแรงงาน 27,722.5 (หน่วย, พันคน) ระดับการศึกษา มัธยมปลายมีกำลังแรงงาน 3,637.8 (หน่วย, พันคน) ระดับการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีกำลังแรงงาน 1,251.9 (หน่วย, พันคน)

ระดับการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีกำลังแรงงาน 1,598.3 (หน่วย, พันคน)
 ระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีกำลังแรงงาน 4,134.1 (หน่วย, พันคน)
 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

จากความสำคัญของการบริหารจัดการศึกษาสายอาชีวศึกษาเอกชนการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนหนึ่งของการบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นขั้นตอนหลังจากที่ผู้บริหารได้ทำการวางแผนและตัดสินใจ ในกลยุทธ์ที่จะเลือกใช้แล้วขั้นตอนที่สำคัญต่อไปคือการนำกลยุทธ์นั้นไปปฏิบัติซึ่งการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัตินั้นจะมีลักษณะที่แตกต่างจากการจัดทำกลยุทธ์ การจัดทำกลยุทธ์เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวิสัยทัศน์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างสรรค์กลยุทธ์ประเภทต่าง ๆ แต่การประยุกต์ใช้กลยุทธ์จะเกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำของผู้บริหาร การจูงใจพนักงานรวมทั้งการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น การประยุกต์ใช้กลยุทธ์ในการเปลี่ยนแปลงองค์การ การออกแบบและชี้นำกระบวนการในการทำงานแบบใหม่รวมทั้งการจูงใจให้พนักงานทำตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นที่ยอมรับของผู้บริหาร ว่างานด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นงานที่มีความยากลำบากมากกว่าการจัดทำกลยุทธ์ เนื่องจากจะต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านการบริหารและการจัดการหลายอย่าง รวมทั้งจะต้องมีทักษะทั้งทางด้านการบริหาร พนักงานเป็นอย่างดีด้วย เพราะว่าเพียงแค่การที่ผู้บริหารสามารถคิดค้นกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาได้ไม่ได้หมายความว่า พนักงานส่วนใหญ่ จะเชื่อฟังและสนับสนุน รวมทั้งให้ความร่วมมือปฏิบัติตามกลยุทธ์นั้นอาจจะมีข้อขัดแย้งหรือไม่เห็นด้วยจากพนักงานในหลายประเด็น เช่น จริยธรรมของกลยุทธ์นั้น ความขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ขององค์กร หรือมองไม่เห็นทางว่ากลยุทธ์นั้นจะประสบความสำเร็จหรือการที่กลยุทธ์นั้นจะส่งผลกระทบต่ออาชีพการงานของตนเอง จะเห็นได้ว่าการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติไม่ใช่งานที่สามารถทำได้ง่ายขายและสำเร็จในช่วงระยะเวลาอันสั้น บางครั้งการประยุกต์ใช้กลยุทธ์อาจจะใช้เวลาตั้งแต่ไม่กี่เดือนถึงหลายปีการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นงานของพนักงานทุกระดับ ภายในองค์กร โดยมีผู้บริหารของแต่ละฝ่าย หรือแต่ละหน่วยงานเป็นผู้นำในการประยุกต์ใช้งานและพนักงานทุกคนเป็นผู้ร่วมมือ (พสุ เดชะรินทร์, 2545, หน้า 1-18)

สถานการณ์ของภาคการศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนปัจจุบันอยู่ในภาวะที่แข่งขันกับความเปลี่ยนแปลงความต้องการทางสังคม นอกจากนี้การเรียนการสอนอาชีวศึกษาในปัจจุบันต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมอยู่เสมอ ดังนั้นหลักสูตรและการสอนยังสามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็วและมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน แต่การปรับปรุงหลักสูตรและการสอนถูกควบคุมจากภาครัฐเป็นอย่างมาก การดำเนินการจัดการเรียนการสอน ไม่คล่องตัวและ

ไม่รวดเร็วทันกับความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม แสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่มีอิสระน้อยในการสร้างหลักสูตรของตนเองขึ้นถึงแม้จะมีโอกาสในการสร้างหลักสูตรการเรียนการสอน ดังนั้นสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนจึงต้องมีการปรับตัวทั้งในด้านการบริหารงานทั่วไป และการบริหารหลักสูตร เพื่อให้สามารถจัดหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาสามารถมีงานทำและมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการที่เป็นผู้จ้างผู้เรียนเข้าไปทำงาน เพื่อจะได้สามารถเป็นปัจจัยดึงดูดให้ผู้เรียนรุ่นหลังสนใจที่จะเข้ามาศึกษาในโรงเรียนของตน ถือเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาที่รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขึ้นมาใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับ (ภัทรพรณ เล่านิรามัย, 2549, หน้า 25)

สภาพแวดล้อมของการดำเนินธุรกิจสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะกิจการสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนไม่ว่าจะอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือต่างจังหวัด ผู้บริหารย่อมมุ่งหวังสร้างความเป็นเลิศให้กับสถาบันการศึกษาของตน ผู้บริหารสถาบันการศึกษาแต่ละคนมองความหมายของ “ความเป็นเลิศ” และกลยุทธ์ที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศนี้แตกต่างกันไปจากกลยุทธ์ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ เพราะการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการศึกษาที่มีการแข่งขันรุนแรง โดยเฉพาะตลาดการศึกษาในระดับนานาชาติกำลังขยายตัวและรุกคืบเข้าสู่การเข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมากขึ้น เทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และผู้บริโภคซึ่งได้แก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครองต้องการได้รับบริการด้านการเรียนการสอนที่มี “คุณภาพสูงในระดับราคาพอสมควร ดังนั้น สถาบันการศึกษาที่มุ่งหวังความเป็นเลิศในการบริหารจัดการระบบการศึกษาจะต้องมีแนวทางการสร้างกลยุทธ์ขึ้นเพื่อที่จะนำไปใช้ได้ตรงกับการบริหารจัดการให้ตรงประเด็นและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด แต่ในทางตรงกันข้ามผู้บริหารจะต้องสนใจแนวทางกลยุทธ์ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการตั้งไว้แต่ในการนำมาปฏิบัติส่วนใหญ่จะไม่สอดคล้องกับแนวการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้น โอกาสหรือช่องทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องจะต้องสร้างองค์ประกอบสำคัญของที่จะนำระบบการจัดจัดการศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนต่อไป (ปฐมพงศ์ สุภเลิศ, 2551, หน้า 87)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนไม่สามารถนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน เพื่อให้ได้รูปแบบกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนภายในสถาบันการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ และสามารถนำกลยุทธ์ที่วางแผนไว้แปลงไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์การ

อย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงคุณภาพที่ได้มาตรฐานตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปี พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนและสามารถนำผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานและจัดการศึกษาภายในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาและแนวทางการสร้างกลยุทธ์ของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างรูปแบบกลยุทธ์และตรวจสอบในการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ผลการศึกษาจะสามารถนำกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนส่งต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์การอย่างยั่งยืน
2. ผลการศึกษาจะทำให้ทราบถึงรูปแบบแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับแผนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และแผนอื่น ๆ ที่ต้องจัดทำในสถานศึกษา สถานศึกษามีกระบวนการจัดทำแผนและคู่มือที่สามารถนำไปใช้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผลการศึกษาจะใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและการสร้างแผนพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนให้สามารถใช้กลยุทธ์ได้ตามวัตถุประสงค์และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการศึกษาต่อยอดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

4. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษา ในระบบประกันคุณภาพอาชีวศึกษา ที่ส่งผลถึงคุณภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งสามารถ ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5. ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางให้ สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนและพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานและ จัดการศึกษาภายในสถาบัน

คำถามของการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ มีอะไรบ้าง

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยรูปแบบกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบัน อาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ มีดังนี้

1. การศึกษา เรื่อง รูปแบบกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมุ่งศึกษากลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษา เอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ

2. เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) โดยอาศัยการตีความข้อมูลเอกสาร (Documentary Study) บทความทางวิชาการ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องและตำราวิชาการต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารไว้แล้ว โดยสำรวจ (Survey) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งหาข้อเท็จจริงและข้อสรุปเชิง ปริมาณ เน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องของข้อค้นพบ และสรุป ต่าง ๆ มีการใช้เครื่องมือที่มีความเป็นปรนัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลเช่น แบบสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดลอง และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการวิจัยที่นักวิจัยจะต้องลงไปศึกษาสังเกต และกลุ่มบุคคลที่ต้องการศึกษาโดยละเอียดทุกด้าน ในลักษณะเจาะลึก ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้การวิเคราะห์เชิงเหตุผลไม่ได้มุ่ง เก็บเป็นตัวเลขมาทำการวิเคราะห์

3. ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ จาก 21 จังหวัด จำนวน 116 สถาบัน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 464 คน คือ บุคลากรในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ จาก ผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 1 คน และ อาจารย์ 2 คน ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพและบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวางแผนกลยุทธ์ของสถาบัน จำนวน 1 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 464 คน

ขอบเขตของการวิจัยด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะในขั้นตอนกระบวนการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยได้บูรณาการทฤษฎีและแนวคิด เพื่อสร้างรูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ในสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน และแนวคิด นักวิชาการชาวต่างประเทศและชาวไทย ประกอบด้วย

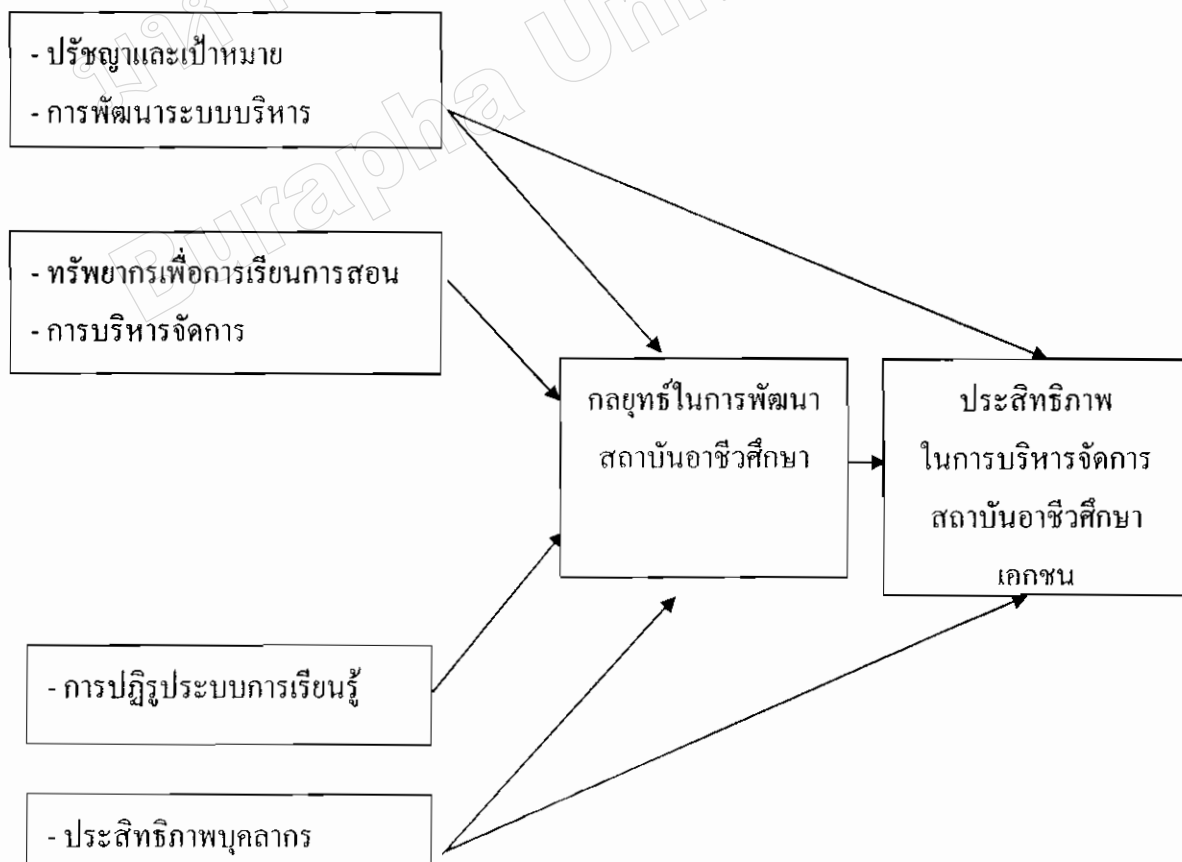
1. แนวคิดองค์ประกอบการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ตามแนวคิดของ Thompson and Strickland 2003, pp. 355-450, Graham Hubbard 2004, pp. 239-315, Richard Luecke and David J. Collic 2002, pp. 111-126 และ Dess and Other 2007, pp. 13-18
2. แนวคิดการจัดการเชิงกลยุทธ์ แนวคิดของ Pearce and Robinson 2005, pp. 289-383, Fred R. David 2005, pp. 240-303
3. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารเชิงกลยุทธ์ ได้แก่ พักตร์ผจง วัฒนสินธุ (2545, หน้า 156) พสุ เดชะรินทร์ (2542, หน้า 285-304) และศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542, หน้า 331-334) ที่ศึกษารูปแบบยุทธวิธีของกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติวิธีที่จะนำความต้องการหรือความปรารถนาขององค์กรอย่างกว้าง ๆ ปรับเปลี่ยนเป็นการกระทำที่มีความต่อเนื่องและเกี่ยวพันกัน โดยจะดูที่ลักษณะของเป้าประสงค์ระยะสั้น บรรลุผลสำเร็จ
4. แนวคิดหลักการบริหารการศึกษา ได้แก่ แนวคิดมาตรฐานการประเมินของ Joint Committee on Standards for Educational Evaluation (JCSEE) เกณฑ์ในการประเมินผล มาตรฐานสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน และทฤษฎีหลักการบริหารคุณภาพทั่วทุกด้านทั้งองค์การ (TQM)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บุคลากรในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ จาก 21 จังหวัด จำนวน 116 สถาบัน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์ สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มภาคกลาง กระทรวงศึกษาธิการ จาก 21 จังหวัด จำนวน 116 สถาบัน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน สถาบันละ 1 คน และอาจารย์สถาบันละ 2 คน ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานการวางแผนกลยุทธ์ของสถาบัน สถาบันละ 1 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 464 คน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยรูปแบบการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน โดยได้บูรณาการทฤษฎีและแนวคิด เพื่อสร้างรูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชนและสามารถประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดงานวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 แสดงขอบเขตกรอบแนวคิดทางทฤษฎีงานวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ หรือเป็นกระบวนการออกแบบและรักษาสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การประกันคุณภาพอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อสร้างความมั่นใจว่าคุณภาพของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ชุมชนและสังคม
3. การวางแผน หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นระบบในการเลือกวิธีปฏิบัติ จากแนวความคิดที่นำไปสู่การปฏิบัติจริง เป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ด้วยวิธีการอย่างไร ใครเป็นคนทำและต้องใช้ทรัพยากรสนับสนุนอะไรบ้าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนด
4. กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการดำเนินงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งการศึกษาคำนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในพื้นที่ภาคกลาง
5. กลยุทธ์การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง วิธีการดำเนินงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งการศึกษาคำนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน บุคลากร การบริหารจัดการ กิจกรรมนักเรียน และสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน
6. ขนาดของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง จำนวนนักเรียนตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียน ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 28) กำหนดไว้ดังนี้ 1) ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 590 คน 2) ขนาดกลาง มีนักเรียน 591- 1,180 คน และ 3) ขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,181 คนขึ้นไป
7. คุณภาพของแนวทางการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง ทักษะกระบวนการในการดำเนินงานการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการวิจัยครั้งนี้พิจารณาคุณภาพของกระบวนการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน คือ 1) อรรถประโยชน์ 2) ความเป็นไปได้ 3) ความเหมาะสม 4) ความถูกต้อง

8. ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จัดการหรือครูใหญ่ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525

9. มาตรฐานการอาชีวศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ในการจัดอาชีวศึกษาเป็นหลักสำหรับการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

10. รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หมายถึง รูปแบบองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงาน ที่มีความสัมพันธ์กันในเชิงระบบที่ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) ที่ประกอบด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กฎระเบียบของรัฐบาลในการกำกับดูแลโรงเรียนเอกชน การปฏิรูปอาชีวศึกษา คณะกรรมการบริหารนุเคราะห์เทคโนโลยีและเครือข่ายการมีส่วนร่วมของสังคมที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการบริหารจัดการศึกษา (Process) ที่มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การกำหนดมุมมองการวัดประเมินผล

11. รูปแบบกลยุทธ์ในการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง รูปแบบจำลองที่พัฒนาขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

12. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และจัดการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการหรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบตามมาตรา 15 (1) ประเภทอาชีวศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

13. ปัจจัยการจัดการรูปแบบกลยุทธ์ในการพัฒนา หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้การนำกลยุทธ์ที่วางแผนและคัดเลือกไว้แปลงไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วยแนวคิดหลักการบริหารการศึกษา การจัดการเชิงกลยุทธ์ การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ กระบวนการการบริหารเชิงกลยุทธ์ ตามขั้นตอนการมอบหมายกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การจัดทำแผนปฏิบัติรายปี การกำหนดวัตถุประสงค์ระยะสั้น การปฏิบัติตามแผน ความสอดคล้องระหว่างโครงสร้างองค์กรกับกลยุทธ์ ความสอดคล้องระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับกลยุทธ์ ความสามารถขององค์กร ความเหมาะสมของทรัพยากรมนุษย์ ผู้นำ การบริหาร

การเปลี่ยนแปลง การสื่อสาร การจูงใจ นโยบาย การจัดสรรทรัพยากร การจัดการความขัดแย้งและเครื่องมือในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

14. สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 116 แห่ง 21 จังหวัด ที่จัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างอุตสาหกรรม สาขาบริหารธุรกิจ สาขาคหกรรมและสาขาเกษตรกรรม

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University